

זוהר הקדוש עם פירוש מתוך מדבש על הפרשה

לוח עמוד היומי בזוה"ק פרשת וירא
חלק ד - פרשת ויחי

יום	וילגא	מתוך מדבש
ראשון	רלח ע"א	תרלט-תרמא
שני	רלח ע"ב	תרמא-תרנ
שלישי	רלט ע"א	תרנ-תרנא
רביעי	רלט ע"ב	תרנא-תרסא
חמישי	רמ ע"א	תרסא-תרסז
שישי	רמ ע"ב	תרסז-תרעג
שבת	רמא ע"א	תרעג-תרפ

אברהם אהב את הקב"ה מכל בני דורו

לך לך מארצך וגו', רבי אפא פתח ואמר, (ישעיה מו יב) שמעו אלי אבירי לב הרחוקים מצדקה, שמעו אלי אבירי לב, פמה תקיפין לפניהו דחייביא, דחמאן שבילי ואורחי דאורייתא ולא מסתפלן בהו, ולפניהו תקיפין דלא מהדרין בתיובתא לגבי מריהון, ואקרון אבירי לב, הרחוקים מצדקה, דמתרחקי מאורייתא.

רבי חזקיה אומר, דמתרחקי מקדשא בריף הוא, ואנון רחיקין מניה, ובגין כף אקרון אבירי לב, הרחוקים מצדקה, דלא בעאן לקרבא לגבי קדשא בריף הוא, בגין כף אנון רחוקים מצדקה, פיון דאנון רחוקים מצדקה, רחוקים אנון משלום, דלית לון שלום, דכתיב (ישעיה מח כב) אין שלום אמר יהו"ה לרשעים, מאי טעמא, בגין דאנון רחוקים מצדקה.

מתוך מדבש

אברהם אהב את הקב"ה מכל בני דורו

לך לך מארצך וגו', רבי אפא פתח ואמר לבאר הטעם על מה זכה אברהם יותר מכל בני דורו שאמר לו הקב"ה לך לך וגו', ותחלה מקדים לפרש מש"כ שמעו אלי אבירי לב הם הרשעים האכזרים, הרחוקים מצדקה הרחוקים מלעשות צדקה וחסד, ומפרש שמעו אלי אבירי לב, פמה תקיפין לפניהו דחייביא כמה קשה לכם של הרשעים, דחמאן שבילי ואורחי דאורייתא ולא מסתפלן בהו שרואים שבילי פנימיות התורה, ודרכי נגלות התורה ואינם מתבוננים בהם, ולפניהו תקיפין דלא מהדרין בתיובתא לגבי מריהון ואקרון אבירי לב ועוד שלכם קשה שאינם חוזרים בתשובה אל רבונם ולא נכנס פחד ה' בלכם לכן נקראים אבירי לב, ומש"כ הרחוקים מצדקה פירוש דמתרחקי מאורייתא שמתרחקים מן התורה הנקראת צדקה (מדרש משלי יא), לפי שצדקה עשה הקב"ה עם עמו ישראל שהנחילים כלי חמדה שיוזכו עי"ז לחיי העולם הבא.

רבי חזקיה אומר מש"כ הרחוקים מצדקה, פירוש דמתרחקי מקדשא בריף הוא ואנון רחיקין מניה לפי שמתרחקים מהקב"ה מבחירתם הרעה לכן הם רחוקים ממנו, לפי שגם הוא מסלק שכינתו ומסתיר פניו מהם, ואומר להם אם תעזבני יום יומיים אעזבך (רש"י דנזיר יא ג), והטעם שהקב"ה נקרא צדקה לפי שכל העולם נזון מצדקתו ולא בזכות עצמו, ובגין כף אקרון אבירי לב ולכן נקראים אבירי לב לפי שהם הרחוקים מצדקה פירוש דלא בעאן לקרבא לגבי קדשא בריף הוא לפי שלא רוצים להתקרב להקב"ה מצד עצמם, בגין כף אנון רחוקים מצדקה ולפיכך הם גם רחוקים מן הקב"ה לפי שמתרחק מהם כנ"ל, ר"ל הם רחוקים מלקבל שפע מבחינת התפארת הנקרא צדקה, פיון דאנון רחוקים מצדקה רחוקים אנון משלום דלית לון שלום וכיון שהם רחוקים מצדקה שבתפארת הם רחוקים משלום שביסוד, כי גוף וברית חשבינן חד, ולכן אין להם שלום וזהו דכתיב אין שלום אמר ה' לרשעים, מאי טעמא אין להם שלום בגין דאנון רחוקים מצדקה לפי שהם רחוקים מצדקה שבתפארת. (רמ"ק ואל"ג ומפרשים)

תָּא חֲזִי אַבְרָהָם בְּעֵי לְקַרְבָּא לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאַתְקַרַב, הָדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים מה ח) אֶהְבֶּתָּ צְדָק וּתְשֻׁנָּא רְשָׁע, בְּגִין דְּאֶהֱב צְדָק וּשְׁנָא רְשָׁע אֶתְקַרַב לְצַדִּיקָה, וְעַל דָּא כְתִיב (ישעיה מא ח) אַבְרָהָם אוֹהֵבִי, מְאִי טַעְמָא אוֹהֵבִי, בְּגִין דְכְתִיב אֶהְבֶּתָּ צְדָק, רְחִימוּתָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְרַחֲמִים (דף עז ע"א) לִיָּה אַבְרָהָם מִכָּל בְּנֵי דְרִיָּה, דְהוּוּ אַבְרָהָם לֵב, וְאַנּוּן רְחֻמִּים מְצַדִּיקָה כְּמָה דְאַתְמַר.

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח (תהלים פד ב) מַה יְדִידוֹת מְשַׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת, כְּמָה אֵיךְ לֹוֹן לְבָנֵי נְשָׂא לְאַסְתְּפָלָא בְּפוֹלְחָנָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְהָא כָּל בְּנֵי נְשָׂא לָא יָדְעִי וְלָא מְסַתְּפָלִי עַל מַה קְאִיִּם עֲלֵמָא, וְאַנּוּן עַל מַה קְיָיִמִין.

ענין קידוש השם בהצלת אברהם מאור כשדים

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל אַבְרָם, מַה פְּתִיב לְעֵילָא (בראשית יא כח) וַיִּמַּת הָרֶן עַל פְּנֵי תְרַח אָבִיו וְגו', מְאִי אֵירֵיא הֶכָּא, אֲלָא עַד הָהוּא יוֹמָא לָא הָוָה בְּרַ נֶשׁ דְּמִית בְּחַיִּי אָבִיו בְּרַ דָּא, וְכַד אֶתְרַמֵּי אַבְרָם לְנוֹרָא אֶתְקַטִּיל הָרֶן, וּבְגִין דָּא נְפָקוּ מִתְּמַן.

מתוק מדבש

עֲלֵמָא שְׁהָרִי כָּל בְּנֵי אָדָם לָא יוֹדְעִים וְלָא מְשַׁגְּיחִים עַל מַה הָעוֹלָם קִיִּים, כִּי לְפַעְמִים ע"י קִיּוֹם מְצוּהָ אַחַת מְכַרְיַע אַתְּ עַצְמוֹ וְאַתְּ כָּל הָעוֹלָם כּוֹלוֹ לְכַף זְכוּת אוֹ ח"ו לְהִיפֹךְ (קדושין מ:), נִמְצָא שְׁכָל הָעוֹלָם תְּלוּי בּוֹ, וְאַנּוּן עַל מַה קְיָיִמִין וְכִמוֹ כֵּן אֵינָם מְשַׁגְּיחִים עַל מַה הֵם קִיִּימִים, ר"ל אִם כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם זְכָאִים וְאֵינָם צְרִיכִים לְמַעֲשֵׂיוֹ אִז ע"כ פּ הוּא מְכַרְיַע אַתְּ עַצְמוֹ לְכַד לְכַף זְכוּת. (מפרש)

(דף עז ע"ב-ע"ז ע"א, ובכיאורינו כרך ב עמ' קצט-רא)

ענין קידוש השם בהצלת אברהם מאור כשדים

וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם, מַה פְּתִיב לְעֵילָא בְּסוֹף פְּרִשָׁה הַקּוּדְמַת וַיִּמַּת הָרֶן עַל פְּנֵי תְרַח אָבִיו וְגו' וּמְקַשָּׁה מְאִי אֵירֵיא הֶכָּא מַה עֲנִין זֶה לְזֶה, וְלִמָּה נִסְמַךְ עֲנִין מִיַּתַּת הָרֶן עַל פְּנֵי תְרַח אָבִיו לְעֲנִין וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם, וּמִתְרַץ אֲלָא עַד הָהוּא יוֹמָא לָא הָוָה בְּרַ נֶשׁ דְּמִית בְּחַיִּי אָבִיו בְּרַ דָּא אִלָּא לְהוֹדִיעַ שְׁעַד הַיּוֹם הַהוּא לָא הִיָּה אָדָם שְׁמַת בְּבַחְרוֹתוֹ וּבְצַעֲרוֹתוֹ בְּחַיִּי אָבִיו עַל פְּנֵי אָבִיו חוּץ מִהָרֶן, וּמְפָרֵשׁ וְכַד אֶתְרַמֵּי אַבְרָם לְנוֹרָא אֶתְקַטִּיל הָרֶן כִּי כְשֶׁהוֹשֵׁלךְ אַבְרָם לָאֵשׁ אִז נִהַרְגַּ הָרֶן, וּבְגִין דָּא נְפָקוּ מִתְּמַן וְזֹאת הִיָּתֵב הַסִּיכָה שִׁיַּצְאוּ מִמֶּנּוּ כְּשִׁדִּים לְלַכַּת אַרְצָה כְּנַעַן.

תָּא חֲזִי אַבְרָהָם בְּעֵי לְקַרְבָּא לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאַתְקַרַב בַּא וְרַאָה אַבְרָהָם רְצָה לְהַתְקַרַב לְהַקְב"ה וְנִתְקַרַב, כִּי הָבַא לְטַהַר מְסִיעֵין אוֹתוֹ (יומא לט.), וְלִפִּי שִׁיַּצָּא מִמֶּנּוּ כְּשִׁדִּים לְלַכַּת אַרְצָה כְּנַעַן וְכַד עַד חָרֶן, קְרַבְהוּ הַקְב"ה יוֹתֵר וְא"ל לְךָ לְךָ, הָדָא הוּא דְכְתִיב אֶהְבֶּתָּ צְדָק וּתְשֻׁנָּא רְשָׁע פִּירוּשׁ בְּגִין דְּאֶהֱב צְדָק וּשְׁנָא רְשָׁע אֶתְקַרַב לְצַדִּיקָה לְפִי שְׁאֲבַרְהֵם אֶהֱב צְדָק שְׁהוּא הַמְּלָכוֹת וּשְׁנָא רְשָׁע הֵינּוּ אַתְּ הַחִיצוֹנִים הַדְּבוּקִים בְּהָ, לְכֵן נִתְקַרַב לְצַדִּיקָה שְׁהוּא הַתְּפָאֶרֶת הַמִּיּוּחָד עִמָּה, וְעַל דָּא כְתִיב אַבְרָהָם אוֹהֵבִי וּמְפָרֵשׁ מְאִי טַעְמָא אוֹהֵבִי לְמָה נִקְרָא אוֹהֵבִי, בְּגִין דְכְתִיב אֶהְבֶּתָּ צְדָק פִּירוּשׁ רְחִימוּתָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְרַחֲמִים לִיָּה אַבְרָהָם מִכָּל בְּנֵי דְרִיָּה דְהוּוּ אַבְרָהָם לֵב הִיָּה אֶהְבֶּתָּ ה' שְׁאֶהֱב אוֹתוֹ אַבְרָהָם יוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי דוֹרוֹ שְׁהִיוּ אַבְרָהָם לֵב, וְאַנּוּן רְחֻמִּים מְצַדִּיקָה כְּמָה דְאַתְמַר וְהֵם הִיוּ רְחֻמִּים מִן הַקְב"ה הַנִּקְרָא צְדִיקָה כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאֵר לְעֵיל. (רמ"ק ור"א ג)

רַבִּי יוֹסִי פִתַּח לְפָרֵשׁ מִשְׁכ"ח מַה יְדִידוֹת מְשַׁכְּנוֹתֶיךָ ה' צְבָאוֹת פִּי כְּמָה חֲבִיבִים הֵם מְשַׁכְּנוֹתֶיךָ, וְהַקְדִּים וְאִמְרָ כְּמָה אֵיךְ לֹוֹן לְבָנֵי נְשָׂא לְאַסְתְּפָלָא בְּפוֹלְחָנָא דְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּמָה יֵשׁ לְהֵם לְבָנֵי אָדָם לְהַסְתַּכַּל וְלְהַשְׁגִּיחַ בְּעַבְדוֹת הַקְב"ה שְׁעִי"ז הוּא קִיּוֹם הָעוֹלָם, דְהָא כָּל בְּנֵי נְשָׂא לָא יָדְעִי וְלָא מְסַתְּפָלִי עַל מַה קְאִיִּים

(מאן קטיל ליה להרן, אלא פיון דרמו אברהם לנורא דכשדאי, אתגלי עליה קדשא ברין הוא ושזביה, והוה הרן אחוי קאי תמן, אמרו פשדאי בגין זכותיה דהרן אשתזיב, מיד נפק שלהובא דאשא ואוקדיה להרן, הדא הוא דכתיב וימת הרן על פני תרח אביו, ואית דאמרי זרעא דתרח לית אשא שלטא ביה, אבל נרמי להרן לנורא, ואי לא איתוקד גדע בודאי דלא שלטא נורא בזרעיה, מיד רמו ליה להרן לנורא ואתוקד, והוה תרח אבוי קאים תמן, הדא הוא דכתיב וימת הרן על פני תרח אביו, בההוא יומא ידעו כל אומיא ולישניא, דלא שיזביה לאברהם אלא קדשא ברין הוא דאיהו יחידאי דעלמא, והוה מייתין בנייהו למשפניה דאברהם, ואמרין ליה, חמינן לך דאת רחיץ בקדשא ברין הוא דאיהו רבניה דעלמא, אוליף לבננא מאורחך דאת ידע, ועלייהו אמר קרא (תהלים מזו י) נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם).

תא חזי מה פתיב, ויקח תרח את אברהם בנו ואת לוט בן הרן וגו', ויצאו אתם מאור פשדים, ויצאו אתם, אתו מפעי ליה, דהא כתיב ויקח תרח וגו', מאי ויצאו אתם, אלא תרח

מתוק מדבש

לאברהם אלא קדשא ברין הוא דאיהו יחידאי דעלמא באותו יום ידעו כל האומות והלשונות שלא הצילו לאברהם אלא הקב"ה שהוא יחידו של עולם, וידעו כולם כי לו לבדו היכולת ואין מידו מציל מאלהי העמים, ואז נתפרסמה אחדותו יתברך, והוה מייתין בנייהו למשפניה דאברהם והביאו את בניהם למשכנו של אברהם, ובפרסום היו עושים זאת שכבר נתפרסמה אלהותו יתברך על ידו ולא היו מפחדים מנמרוד וסיעתו, ואמרין ליה חמינן לך דאת רחיץ בקדשא ברין הוא דאיהו רבניה דעלמא ואמרו לו ראינו אותך שאתה בוטח בהקב"ה שהוא רבנו של עולם, אוליף לבננא מאורחך דאת ידע למד לבנינו מדרכך שהיא דרך השם שאתה יודע, ועלייהו אמר קרא נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם כי אברהם גייר אותם. (רמ"ק ורל"ג וכו"פ)

תא חזי מה פתיב, ויקח תרח את אברהם בנו ואת לוט בן הרן וגו', ויצאו אתם מאור פשדים ומקשה למה כתיב ויצאו אתם בלשון רבים אתו עם תרח מפעי ליה בלשון יחיד דהא כתיב ויקח תרח וגו' הרי שתרח לקח ואתו יצאו, אם כן מאי ויצאו אתם, ומתרץ אלא תרח ולוט עם אברהם ושרה נפקו, דאנון הוה עקרא למיפק מגו אנון חיביא אלא תרח ולוט יצאו לסיבת אברהם ושרה, כי אחר שנעשה הנס לאברהם נתעורר בלבבו לצאת מחבורת פועלי און, ואחריו היו נגררים תרח אביו ולוט, אבל בעבור

מאן קטיל ליה להרן מי הרג את הרן, אלא פיון דרמו אברהם לנורא דכשדאי אלא כיון שהשליכו את אברהם לאור כשדים, אתגלי עליה קדשא ברין הוא ושזביה נתגלה עליו הקב"ה והצילו, והוה הרן אחוי קאי תמן והרן אחיו עמד שם מתאבל ודואג על אברהם אחיו שעתה ישרף, אמרו פשדאי בגין זכותיה דהרן אשתזיב אמרו הכשדים כשיצא אברהם מן האש שבזכותו של הרן שלא יצטער ניצל אברהם, מיד נפק שלהובא דאשא ואוקדיה להרן מיד יצאה שלהבת אש ושרפה את הרן כדי להסיר מלבם מחשבה זו, הדא הוא דכתיב וימת הרן על פני תרח אביו פי' שתרח עמד שם וראה את מיתתו, ואית דאמרי דהוה אמרי (ס"ג) זרעא דתרח לית אשא שלטא ביה ויש אומרים שהיו הכשדים אומרים שזרעו של תרח אין האש שולטת בו, כי זכותו של תרח גדולה לפי שהיה מתעסק בעשיית הצלמים ובעבודתם, וכדי שלא יצטער ולא יתעצב על מיתת בנו לכן לא שלטה האש בזרעו, אבל נרמי להרן לנורא, ואי לא איתוקד גדע בודאי דלא שלטא נורא בזרעיה אבל ננסה את הדבר ע"י שנשליך את הרן לאש ואם לא ישרף גדע בנורא שאין האש שולטת בזרעו של תרח, מיד רמו ליה להרן לנורא ואתוקד מיד השליכו את הרן לאש ונשרף, ובכך ידעו כולם כי יד ה' עשתה את ההצלה של אברהם, והוה תרח אבוי קאים תמן ותרח אביו עמד שם הדא הוא דכתיב וימת הרן על פני תרח אביו פירוש לפני עיניו, בההוא יומא ידעו כל אומיא ולישניא דלא שיזביה

ולוט עם אברהם ושרה נפקו, דאנון הו עקרא למיפק מגו אנון חייביא, דכיון דחמא תרח דאברהם בריה אשתזיב מגו נורא, אתהדר למעבד רעותיה דאברהם, ובגין כך ויצאו אתם, תרח ולוט.

ובשעתא דנפקו מה פתיב, ללכת ארצה פנען, דרעותא דלהון הוה למיהף תמן, מפאן אוליפנא, פל מאן דאתער לאתדפאה מסייעין ליה, תא חזי דהכי הוא, דכיון דכתיב ללכת ארצה פנען, מיד ויאמר יהו"ה אל אברהם לך לך, ועד דאיהו לא אתער בקדמיתא לא כתיב לך לך.

מתוק מדבש

שהרי כתוב ויבאו עד חרן וישבו שם, אעפ"י כן כתוב ללכת ארצה כנען, להורות דרעותא דלהון הוה למיהף תמן שכוונתם בשעת היציאה היתה ללכת ארצה כנען, מפאן אוליפנא, פל מאן דאתער לאתדפאה מסייעין ליה מכאן למדנו שכל מי שמתעורר להטהר מסייעין לו, תא חזי דהכי הוא בא וראה שכן הוא דכיון דכתיב ללכת ארצה פנען שכיון שנתעורר אברהם ללכת לארץ כנען, מיד ויאמר ה' אל אברהם לך לך שצוה אותו הקב"ה ללכת לשם, ועד דאיהו לא אתער בקדמיתא לא כתיב לך לך וכל זמן שהוא לא נתעורר תחלה לא כתיב לך לך. (כ"פ ומפרשים)

שאברהם היה מכבד את אביו יחס הכתוב את היציאה אל תרח אביו, אבל היציאה האמיתית בפועל היתה מאברהם ושרה שהם היו רוצים לצאת מתוך חבורת הרשעים, ומבאר את סיבת יציאת תרח ואמר דכיון דחמא תרח דאברהם בריה אשתזיב מגו נורא שכיון שראה תרח שאברהם בנו ניצל מתוך האש, אתהדר למעבד רעותיה דאברהם חזר לעשות רצונו של אברהם, ר"ל לעבוד להקב"ה שזה היה רצונו של אברהם, ובגין כך לכן כתיב ויצאו אתם פירוש תרח ולוט יצאו עם אברהם ושרה. (ועיין לקמן עמ' ריש ש"ס פליג על זה) (כ"פ ומפרשים)

ובשעתא דנפקו ובשעה שיצאו מה פתיב ללכת ארצה פנען ר"ל אף שלא הלכו אז כלל לארץ כנען

(דף ע"ז ע"ב, ובבאורינו כרך ב עמ' רח-רי)

שבח דא שירתא

נ"ל ע"ד דאיתא בזהר הקדוש, לעתיד כשיבא משיח צדקינו במהרה יבא משה רבינו ע"ה וילמוד תורה עם ישראל ויגלה להם הרזין דאורייתא ופירוש התורה הקדושה ואמר להם משה רבינו ע"ה האזינו השמים דהלומדי תורה נקראים שמים וצוה להם שהם ילמדו התורה כאשר יחדשו בה איזה חידוש יהיו בבחינת האזנה דהיינו שיאזינו הדבר מלמעלה בהופעת האור הקדושה עליהם מלמעלה כשלומד הדבר ההוא ואז יפתחו פיהם לדבר בה וע"י לימוד התורה תגרמו לקרב הגאולה ותזכו לשמוע רזין דאורייתא מפי כמאז ומקדם וזהו ואדברה פי' שתגרמו שאדבר עמכם לעתיד במהרה בימינו אמן:

(נועם אלימלך ריש פרשת האזינו)

פרשת לך לך תשפ"ב

לקבלת העלון מידי שבוע יש לשלוח אימייל בכתובת: 3022233@gmail.com

ד

הזהר הקדוש" ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט כיס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף
צבי בערגער
[cm 16.5/11.5]

פורמט רגיל [cm 24/17]

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
[cm 17/12]